

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ

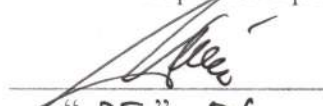
“ПОГОДЖЕНО”

В.о. директора навчально-наукового
інституту економіки та управління

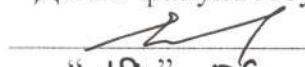
 О.М. Усикова
“ 21 ” 06 2019 р.

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

 Д.В. Бабенко
“ 25 ” 06 2019 р.

Декан факультету менеджменту

 О.В. Шибаніна
“ 19 ” 06 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Соціальна економіка”

для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
на третьому освітньо-науковому рівні
2-го року денної форми навчання

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальності 051 «Економіка»

на 2019 - 2020 навчальний рік

Миколаїв

2019

Робоча програма розроблена на основі:

- галузевих стандартів вищої освіти України;
- Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), який затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261;
- Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених Науково-методичною Радою Міністерства освіти і науки України від 29.03.2016 р., протокол №3.

Розробник програми: канд. екон. наук доцент Мельник І.О.

Програма розглянута на засіданні кафедри економіки підприємств МНАУ
Протокол № 11 від «04» червня 2019 р.

Завідуюча кафедрою
доктор екон. наук, професор

О.І. Котикова

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту МНАУ
Протокол № 10 від «06» червня 2019 року

Голова науково-методичної комісії,
канд. екон. наук

Г.В. Коваленко

1. АНОТАЦІЯ

Суспільне усвідомлення цінності людського життя, важливості повноцінного та гармонійного розвитку кожної особистості, її фізичних, моральних і духовних здібностей, а також необхідності створення умов для самореалізації людського потенціалу вимагають від науки і органів виконавчої влади об'єктивного та своєчасного визначення основних стратегічних напрямів та пріоритетів соціального розвитку України. Соціальні пріоритети повинні бути в усіх ланках сучасних трансформаційних перетворень, у тому числі в інноваційно-інвестиційних процесах, структурних та інституційних зрушеннях, сучасній політиці регіонального розвитку. Результатом вивчення дисципліни є розуміння здобувачами вищої освіти теоретико-методологічних, методичних та практичних підходів до аналізу соціального розвитку, який проявляється у сукупності показників, що характеризують соціальну політику держави.

ANNOTATION

Suspilne usvidomlennya tsinnosti lyudskogo Zhittya, vazhливості povnotsinnogo that harmoniynogo rozvitku kozhnoї osobistosti, її fizichnih, moral i spirituality zdibnostey and takozh neobhidnosti stvorennya minds for samorealizatsii lyudskogo potentsialu vimagayut od science i organiv vikonavchoї Vladi ob'ektivnogo that svoechnasno viznachennya mainly strategichnih napryamiv that prioritetiv sotsialnogo Development of Ukraine. In the usual ways of the day-to-day transformations, that is, in the number of innovative and innovative processes, structural and institutional reorganization, and regular regional development. The result of the education of the discipline is rozuminya zdobuvachi visno osviti teoretiko-methodologichnyh, methodical and practical pidhodiv before analizu sotsialnogo rozvitku, which manifests itself in the sukistnost pokaznikov, scho characterize the social status of the state.

2. Опис навчальної дисципліни

Соціальна економіка

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітній ступінь **доктор філософії**

Третій освітньо-науковий рівень

Семестр 3-й

Кількість кредитів – 4,0

Кількість модулів - 1

Кількість змістовних модулів – 2

Загальна кількість годин – 120

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції – 14 год. / 0,46 кред.

Практичні заняття – 14 год. / 0,46 кред.

Консультації – 28 год. / 0,92 кред.

Самостійна робота – 64 год. / 2,16 кред.

Форма підсумкового контрольного заходу – залік

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є отримання слухачами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей соціальної політики держави та її прояви в економіці, а також набуття навичок їх практичного використання; забезпечення науково-інформаційної основи для формування широко освічених і соціально активних професіоналів, які усвідомлюють своє місце у сучасному суспільстві і здатних аналізувати та прогнозувати вирішення проблем соціальної політики в Україні.

Основні завдання вивчення дисципліни полягають в теоретичній та практичній підготовці здобувачів вищої освіти з питань:

- основних етапів розвитку соціальної політики як науки, її видів і сучасних напрямків;
- соціальної політики як цілісної саморегулюючої системи з врахуванням особливостей розвитку українського суспільства, трансформації його економічних аспектів;
- опанування основних категорій та понять соціальної політики;
- актуалізація основних проблем соціальної політики;
- формування розуміння особливостей аналізу основних суспільних процесів;
- взаємозв'язок економічних, соціально-трудова проблем і української соціальної політики;
- взаємозв'язки і взаємовпливи соціальної і економічної політики, їх основ і механізмів;
- забезпечення реалізації соціально-економічної політики в сучасній Україні;
- ознайомлення з методиками, нормативними документами, що визначають і регламентують заходи щодо соціальної політики.

Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- соціальну значущість своєї майбутньої професії;
- способи узагальнення, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети і вибору шляхів її досягнення;
- способи кооперації з колегами, праці в колективі;
- основні положення і методи соціальних, гуманітарних і економічних наук при вирішенні соціальних і професійних завдань;
- способи аналізу соціально значущих економічних проблем і процесів;
- сутність і значення інформації у розвитку сучасного інформаційного суспільства;
- основні методи, способи і засоби залучення, збереження, переробки інформації.
- основні види соціальної політики в українській і світовій практиці;

вміти:

- сумлінно виконувати професійні обов'язки;
- використовувати основні положення і методи соціальних, гуманітарних і економічних наук при вирішенні соціальних і професійних завдань;
- аналізувати соціально значущі проблеми і процеси;

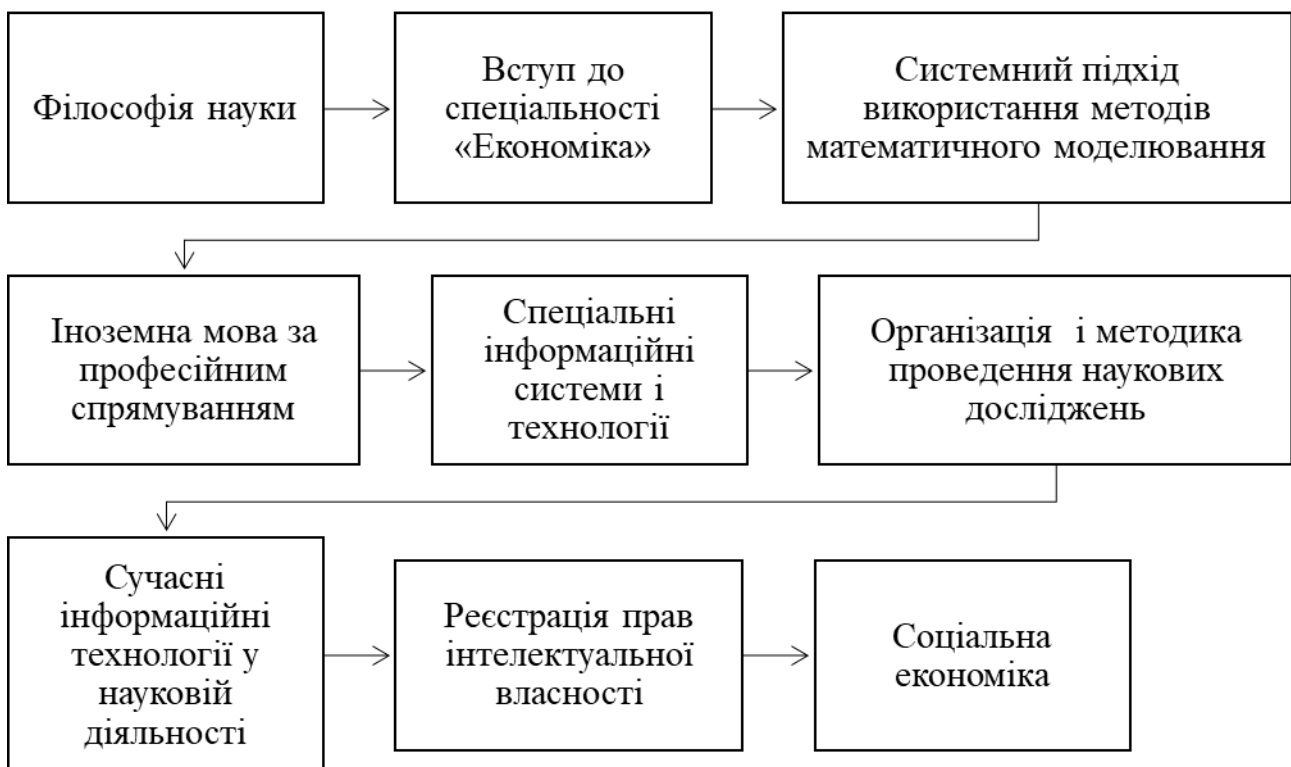
- дотримуватися основних вимог інформаційної безпеки;
- працювати з інформацією у глобальних комп'ютерних мережах.

Курс забезпечує набуття загальних та спеціальних компетентностей, які студент буде здатен продемонструвати після опанування програми дисципліни (програмовані результати):

Загальні компетентності	Спеціальні компетентності	Програмовані результати навчання
<p>Здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Здатність працювати автономно та відповідати за навчання інших.</p> <p>Здатність спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному</p>	<p>Здатність формувати науковий світогляд у сфері економіки.</p> <p>Здатність до формулювання наукових задач та розробки стратегій їх розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу.</p> <p>Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження.</p> <p>Здатність до виконання наукових досліджень у сфері економіки на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.</p>	<p>Самостійно мислити, генерувати нові ідеї та гіпотези на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження.</p> <p>Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз.</p> <p>Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.</p> <p>Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті й громадськості наукові результати у сфері економіки державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі.</p> <p>Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері економіки.</p> <p>Самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу.</p> <p>Обирати методи для проведення досліджень у сфері економіки, що забезпечують досягнення поставленої мети.</p> <p>Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері економіки на</p>

контексті. Здатність діяти на основі етичних міркувань.		відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем. Дотримуватися принципів академічної доброчесності.
--	--	---

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

5. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовний модуль		Обсяги годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
№	назва	лекції	практичні	самостійна робота	консультації	разом
	Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку					
1	Тема 1. Закони соціального розвитку, економіки та управління	2	2	9	4	17
2	Тема 2. Соціальний розвиток особистості	2	2	9	4	17
3	Тема 3. Економічний та соціальний розвиток підприємства	2	2	9	4	17
4	Тема 4. Рівень соціально-економічного розвитку країни	2	2	9	4	17
	Всього за модуль 1	8	8	36	16	68
	Змістовний модуль 2. Взаємозв'язок економічної та соціальної політики					
5	Тема 5. Сутність соціальної політики, її залежність та зв'язок з економічною політикою	2	2	9	4	17
6	Тема 6. Соціальна політика основних світових структур	2	2	9	4	17
7	Тема 7. Україна: реалії та перспективи розвитку соціальної ринкової економіки	2	2	10	4	18
	Всього за модуль 2	6	6	28	12	52
	РАЗОМ	14	14	64	28	120

6. Зміст навчальної дисципліни

6.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовних модулів	Кількість годин та кредитів		
	Кредити	Кількість годин	Структура, %
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку	2,3	Л 8 П 8 СР 36 К 16	56,6
Змістовний модуль 2. Взаємозв'язок економічної та соціальної політики	1,7	Л 4 П 4 СР 16 К 10	43,4
Всього	4,0	120	100,0

6.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку	68	Відповідно до графіку семестрового навчального плану
Змістовний модуль 2. Взаємозв'язок економічної та соціальної політики	52	
Всього	120	X

6.3. Перелік і короткий зміст лекцій

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Закони соціального розвитку, економіки та управління

Соціальний розвиток. Економічний розвиток. Різні підходи до розуміння соціальної історії. Теорія соціального управління. Основні групи соціальних законів. Актуальність пізнання соціальних законів

Тема 2. Соціальний розвиток особистості

Проблеми співвідношення соціального розвитку та соціального виховання. Показники рівня соціального розвитку особистості. Визначення передумов порушень процесу соціального розвитку особистості.

Тема 3. Економічний та соціальний розвиток підприємства

Особливості планування економічного та соціального розвитку підприємства. Соціальна структура та показники оцінки результатів соціального розвитку підприємства. Економічні показники розвитку підприємства. Аналіз умов праці та системи соціальних пільг і виплат

Тема 4. Рівень соціально-економічного розвитку країни

Поняття соціального та економічного розвитку країни. Розподіл країн світу на групи в залежності від рівня їх економічного розвитку. Тенденції соціального розвитку країн Заходу у 20 столітті. Основні показники соціально-економічного розвитку країни. Принципи соціально орієнтованої ринкової економіки.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕКОНОМІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 5. Сутність соціальної політики, її залежність та зв'язок з економічною політикою

Соціальна політика: об'єкти, суб'єкти, зміст, мета і функції. Правова та інституційна база соціальної політики. Інструменти соціальної політики: їх характеристика і використання. Фінансування соціальної політики.

Тема 6. Соціальна політика основних світових структур

Соціальна політика світових структур: вступні зауваження. Організація Об'єднаних Націй як суб'єкт міжнародної соціальної політики. Принципи та особливості діяльності спеціалізованих міжнародних організацій: Міжнародний валютний фонд, Організація економічного співробітництва і розвитку, Світовий банк, Міжнародна організація праці, Світова організація торгівлі. Діяльність міжнародних організацій як заповнення вакууму у

формуванні соціальної політики в нестабільних суспільствах. Засоби формування соціальної політики міжнародними організаціями.

Тема 7. Україна: реалії та перспективи розвитку соціальної ринкової економіки

Соціальна сфера України на сучасному етапі. Етапи та особливості розвитку соціальної сфери в пострадянській Україні. Бідність і шляхи її подолання.

6.4. Перелік та план практичних занять

Змістовний модуль		Обсяги годин для практичних та семінарських занять
№	назва	
1	<p>Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни</p> <p>1. Предмет дисципліни й основні поняття. 2. Завдання дисципліни " Соціальна економіка ". 3. Місце та роль науки в системі економічних дисциплін, її зв'язок з іншими науками. 4. Методологія дисципліни " Соціальна економіка ". Семінар-дискусія з питання "Шляхи досягнення міжнародних параметрів соціального розвитку". Проблемна лекція з питання "Макроекономічна збалансованість у суспільстві". Робота в малих групах "Структурна перебудова мережі установ соціальної сфери"</p>	2
2	<p>Тема 2. Модернізація системи соціальних відносин</p> <p>1. Соціально-трудова відносина як об'єкт соціальної політики. 2. Види і функції соціальних інститутів. 3. Основні фактори, які впливають на соціальну нерівність. Проблемна лекція з питання "Стратегічні кроки державної політики на шляху формування середнього класу". Семінар-дискусія з питання "Шляхи реформування ринку праці". Практичне заняття "Аналіз демографічної ситуації в Україні"</p>	2
3	<p>Тема 3. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціального розвитку</p> <p>1. Основні соціальні показники. 2. Фактори, що впливають рівень людського розвитку. Семінар-дискусія з питання "Шляхи подолання бідності в Україні".</p>	2

	<p>Проблемна лекція з питання "Ефективність роботи всієї системи освіти".</p> <p>Практичне заняття "Аналіз індексу людського розвитку регіонів України"</p>	
4	<p>Тема 4. Державна політика соціального розвитку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна допомога та соціальні послуги. 2. Культурна політика держави. 3. Стан охорони здоров'я в Україні. <p>Робота в малих групах "Роль неурядових громадських організацій у розвитку системи соціального захисту".</p> <p>Проблемна лекція з питання "Стратегічний блок формування і реалізації культурної політики".</p> <p>Семинар-дискусія з питання "Пріоритетні напрямки розвитку культури в Україні"</p>	2
5	<p>Тема 5. Проблемні питання формування єдиного гуманітарного простору в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика. 2. Національна свідомість. 3. Міжетнічна взаємодія. <p>Семинар-дискусія з питання "Національні пріоритети гуманітарного розвитку України".</p> <p>Проблемна лекція з питання "Залучення громадян до вирішення завдань публічного врядування".</p> <p>Робота в малих групах "Прагнення самореалізації чи актуалізації"</p>	2
6	<p>Тема 6. Організаційний розвиток соціальних структур</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види соціальних структур. 2. Організаційний розвиток соціальних структур. <p>Семинар-дискусія з питання "Переваги і недоліки соціального партнерства".</p> <p>Проблемна лекція з питання "Адміністративна реформа в Україні"</p>	2
7	<p>Тема 7. Теоретичні засади діагностики соціального розвитку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механізм оцінювання державного управління у сфері соціальної політики. 2. Діагностика соціального розвитку: поняття та функції. 3. Міжнародні показники соціального розвитку <p>Семинар-дискусія з питання "Фінансування людського розвитку".</p> <p>Робота в малих групах "Інформаційна база процесу формування, реалізації та коригування соціального розвитку на регіональному рівні".</p> <p>Практичне заняття "Аналіз матеріального добробуту населення".</p>	2

	Практичне заняття "Аналіз мінімального споживчого бюджету".	
	РАЗОМ	14

6.5. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти в обсязі 64 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять.

Теми, які виносяться для самостійного відпрацювання, здобувачі вищої освіти вивчають у вільний від занять час. В методичних рекомендаціях для практичних занять виділяються теми, які здобувач вищої освіти повинен виконати самостійно.

Перелік тем обов'язкового самостійного опрацювання

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи соціального розвитку

Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни

1. Завдання стійкого розвитку України в соціальній сфері.
2. Пріоритети соціального розвитку.
3. Форми і методи державного регулювання соціального розвитку.
4. Державне прогнозування соціального розвитку.
5. Норми і нормативи соціального розвитку.
6. Цільова комплексна програма соціального розвитку.
7. Показники сталого соціально-домінантного розвитку України.
8. Структурна перебудова мережі установ соціальної сфери.
9. Концепція соціальної держави.
10. Суб'єкти соціальної політики.
11. Цілі стратегічного характеру соціальної політики.
12. Завдання соціальної політики.
13. Групи функцій соціальної політики.
14. Умови оптимізації соціальної політики.
15. Соціальна політика щодо створення умов для реалізації соціального потенціалу людини.
16. Соціальна політика, спрямована на формування соціальної безпеки людини і суспільства.
17. Напрями подолання бідності в країні.

Тема 2. Модернізація системи соціальних відносин

1. Соціально-класові відносини.
2. Порівняльна характеристика принципів розміщення продуктивних сил.

3. Розуміння поняття стратифікація.
4. Детермінанти соціально-економічної нерівності.
5. Сторона соціально-трудо­вих відносин.
6. Суб'єкт соціально-трудо­вих відносин.
7. Державна сімейна політика.
8. Активні соціально-захисні заходи.
9. Елементи гідного рівня життя згідно міжнародним стандартам.
10. Завдання державної соціальної допомоги.
11. Універсальна соціальна допомога.
12. Недержавні пенсійні фонди.

Тема 3. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціального розвитку

1. Стимулятори людського розвитку.
2. Характеристики рівнів освіти.
3. Децильний коефіцієнт диференціації доходів населення.
4. Показник досягнутого рівня освіти.
5. Категорії чисельності населення.
6. Негативні індикатори соціального розвитку.
7. Показники інтенсивності процесів руху населення.

Тема 4. Державна політика соціального розвитку

1. Забезпечення прав і гарантій людини у сфері рівня й якості життя.
2. Організаційно-правові заходи соціального захисту.
3. Управління та підтримка культури.
4. Принципи міжнародного культурного співробітництва.
5. Ресурсне забезпечення системи охорони здоров'я.
6. Підвищення якості послуг з охорони здоров'я.
7. Національна модель охорони здоров'я.
8. Культурна революція.
9. Види закладів охорони здоров'я.
10. Медична допомога.
11. Медичне обслуговування.
12. Медичне страхування.

Тема 5. Проблемні питання формування єдиного гуманітарного простору в Україні

1. Державна стратегія гуманітарного розвитку.
2. Критерії гуманітарного розвитку.
3. Гуманітарний розвиток суспільства.
4. Формування єдиного гуманітарного простору.
5. Гуманітарні цінності.
6. Залучення громадських об'єднань до первинного вирішення колізій у відносинах громадянин – владна інституція.
7. Напрями гуманітарного аудиту.
8. Цілі державних програм в гуманітарній сфері.

Тема 6. Організаційний розвиток соціальних структур

1. Соціальні групи в Україні.
2. Елементи соціальної структури.
3. Трансформація відносин власності.
4. Соціальні статуси і ролі в соціальній структурі суспільства.
5. Соціальна мобільність та її види.
6. Комплексний адміністративно-правовий режим управління соціальними структурами

Змістовний модуль 2. Діагностика соціального розвитку

Тема 7. Теоретичні засади діагностики соціального розвитку

1. Універсальна схема соціального розвитку.
2. Основні критерії та показники соціального розвитку.
3. Висвітлення критеріями діагностики спрямованості управління.
4. Зарубіжний досвід діагностики соціального розвитку регіону.
5. Відображення кількісної сторони соціальних процесів.
6. Концептуальні основи соціального розвитку.
7. Міжнародні стандарти соціального розвитку.
8. Основні чинники позитивних чи негативних зрушень соціального розвитку.
9. Вимоги до показників соціального розвитку.
10. Застосування аналізу нормативно-правових документів при діагностиці соціального розвитку.
11. Детермінанти оцінювання соціальних процесів.
12. Особливості реалізації механізму державного управління у сфері соціальної політики.
13. Методична база з питань запровадження планово-прогнозної діяльності в контексті вирішення проблем соціально-економічного розвитку регіону.
14. Аспекти людського розвитку.
15. Оцінка мобільності населення в Україні.
16. Фактори впливу на розвиток ринку праці.
17. Розгалужена система соціальних показників.
18. Системний аналіз соціальних процесів.
19. Аналіз доходів і витрат у суспільстві.
20. Суб'єктивна бідність.
21. Політика "надзвичайних заходів".

Тема 8. Застосування методів діагностики регіонального соціального розвитку в системі державного управління

1. Методи управління соціальними відносинами на соціальному рівня.
2. Характеристика соціальних змін.
3. Репрезентуючі показники соціального розвитку.
4. Показники, що репрезентують зайнятість міського населення.
5. Показники майнового розшарування та бідності.

6. Соціальний потенціал особистості.
7. Соціальна безпека людини.
8. Оцінка результатів соціальної політики в освітній галузі.

6.6. Питання для проміжного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Змістовний модуль 1.

Тема 1.

1. Дайте визначення поняттю "соціальний розвиток".
2. Охарактеризуйте складові соціальної політики.
3. Дайте визначення поняттю "сталий розвиток".
4. Охарактеризуйте складові соціального розвитку.
5. Поясніть головну мету соціального розвитку.
6. Що таке якість життя?
7. Які завдання виконує державне регулювання соціального розвитку?
8. Розкрийте економічну сутність предмету та об'єкту соціального розвитку.
9. Назвіть та охарактеризуйте основні методи соціальної політики.
10. Охарактеризуйте підходи до визначення соціального розвитку.
11. Назвіть етапи реалізації соціальної політики.
12. Назвіть суть і мету соціальної справедливості.
13. Охарактеризуйте стратегічні напрями соціального розвитку суспільства.
14. Назвіть принципи реалізації соціальної політики.
15. Яким чином здійснюється соціальна політика?
16. Назвіть та охарактеризуйте людський потенціал суспільства.
17. Охарактеризуйте суб'єктів соціальної політики.
18. Назвіть та охарактеризуйте об'єкти соціальної політики.
19. Охарактеризуйте інструменти державного регулювання соціального розвитку.
20. Поясніть мету соціальної політики.
21. Охарактеризуйте роль соціальної політики в становленні соціальної держави.
22. Розкрийте зміст принципів соціальної політики.
23. Наведіть цілі поточного характеру соціальної політики.
24. Розкрийте об'єктивні умови реалізації соціальної політики.
25. Надайте характеристику умов ефективної реалізації соціальної політики.
26. Дайте визначення поняттю "демократизація суспільних відносин".
27. Охарактеризуйте соціальну політику щодо розвитку соціальних відносин.

Тема 2.

1. Дайте визначення поняттю "статусної неузгодженості".
2. Назвіть та охарактеризуйте види соціальних відносин.

3. Дайте визначення поняттю "цифрової нерівності".
4. Що таке середній клас?
5. Поясніть характеристики середнього класу.
6. Охарактеризуйте соціально-трудові відносини.
7. Наведіть функції соціальних інститутів.
8. Поясніть наукове обґрунтування та практичну реалізацію принципів розвитку соціально-класових відносин.
9. Охарактеризуйте проблеми соціальної політики в Україні.
10. Охарактеризуйте суб'єктів соціально-трудова відносин.
11. Поясніть механізм державного регулювання соціально-трудова відносин.
12. Розкрийте зміст поняття "якість трудового життя".
13. Назвіть позитивні наслідки трудової міграції.
14. Розкрийте співвідношення понять "соціальний захист" та "соціальне забезпечення".
15. Охарактеризуйте споживчий кошик як базовий соціальний стандарт.
16. Які ви знаєте складові прожиткового мінімуму.
17. Які відмінності соціальної допомоги від соціального страхування?
18. Охарактеризуйте поняття та види соціальних послуг.
19. Розкрийте зміст пенсійного забезпечення.

Тема 3.

1. Дайте визначення поняття "прожитковий мінімум".
2. Які ви знаєте рівні та групи соціальних показників?
3. Охарактеризуйте соціальні структури.
4. Що таке номінальна та реальна заробітна плата?
5. Назвіть об'єктивні передумови людського розвитку.
6. Розкрийте зміст індексу людського розвитку.
7. Які групи факторів ураховують при визначенні індексу людського розвитку?
8. Дайте визначення поняття "рівень освіти".
9. Які показники характеризують людський розвиток?
10. Назвіть основні складові індексу людського розвитку.
11. Охарактеризуйте елементи соціальної структури.
12. Що зумовлює об'єктивну бідність?
13. Як визначається глибина бідності?
14. Охарактеризуйте загальну зайнятість.
15. Розкрийте зміст коефіцієнта грамотності населення.
16. Що таке індекс споживчих цін?
17. Розкрийте зміст індексу очікуваного довголіття.

Тема 4.

1. Розкрийте сутність державної політики в сфері соціального захисту.
2. Дайте визначення поняттю "соціальна допомога".
3. У чому полягають відмінності між соціальними стандартами та

соціальними нормативами?

4. Класифікація соціальних послуг.
5. Охарактеризуйте культурну політику держави.
6. Назвіть фактори, які впливають на реформування системи охорони здоров'я в Україні.
7. Охарактеризуйте соціальне забезпечення.
8. Надайте характеристику системи охорони здоров'я.
9. Поясніть взаємозв'язок структур сфери культури.
10. Розкрийте поняття "гідний рівень життя".
11. Надайте характеристику культурної політики.
12. Назвіть мету культурної політики.
13. Які функції культурної політики.
14. Охарактеризуйте систему охорони здоров'я України.
15. Розкрийте сутність культурних благ.

Тема 5.

1. Що таке гуманітарний розвиток?
2. Охарактеризуйте склад гуманітарної політики.
3. Наведіть основні завдання гуманітарного розвитку.
4. Назвіть головні гуманітарної політики.
5. Який зміст гуманітарної політики?
6. Поясніть перспективи гуманітарної політики України.
7. Охарактеризуйте принципи гуманітарного розвитку.
8. Наведіть приклади державних програм у гуманітарній сфері.
9. Поясніть гуманітарну складову державної політики.
10. Охарактеризуйте гуманітарний аудит.
11. Який зміст міжетнічної взаємодії?
12. Поясніть вплив засобів масової інформації на формування національної свідомості.
13. Охарактеризуйте пріоритети гуманітарної політики.
14. Поясніть міжетнічну взаємодію.
15. Що таке поліетнічне місто?

Тема 6.

1. Охарактеризуйте рівні соціальної структури.
2. Назвіть соціальні групи.
3. Поясніть види соціальних структур.
4. Охарактеризуйте соціальні групи.
5. У чому полягає роль правових інститутів при державному управлінні соціальним розвитком?
6. Що таке організаційний розвиток соціальної структури?
7. Наведіть складові соціальної структури.
8. Назвіть та охарактеризуйте основні види соціальної структури.
9. Розкрийте зміст соціального партнерства.
10. Охарактеризуйте соціальний контроль.

Тема 7.

1. Назвіть та охарактеризуйте елементи механізму оцінювання державного управління у сфері соціальної політики.
2. Які показники входять до соціальних показників розвитку?
3. Класифікація критеріїв соціальної діагностики.
4. Дайте визначення поняттю "соціальна діагностика".
5. Охарактеризуйте засоби соціально-орієнтованого управління.
6. Назвіть та охарактеризуйте функції діагностики соціального розвитку.
7. Який зміст поняття "механізм державного управління"?
8. Поясніть індекс гуманітарного розвитку.
9. Назвіть та охарактеризуйте соціально-економічні показники соціального розвитку.
10. Що відносять до функцій діагностики соціального розвитку?
11. Охарактеризуйте індекс гуманітарного розвитку.
12. Наведіть причини розшарування населення за рівнем доходів.
13. Поясніть суть інтегрального показника соціально-економічної захищеності населення.
14. Як розраховується індекс неблагополуччя?
15. Охарактеризуйте матеріальний добробут населення.
16. Назвіть причини, що впливають на людську бідність.
17. Які показники характеризують людський розвиток?
18. Назвіть основні показники соціального розвитку.
19. Поясніть склад процесу соціальної діагностики.
20. Дайте визначення поняття "демографічний розвиток".
21. Охарактеризуйте індекс людської бідності.

6.7. Рейтингова оцінка з дисципліни та схема поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка знань забезпечує:

мотивацію здобувачів вищої освіти до систематичної роботи впродовж семестру;

підвищенням ролі самостійної роботи та ролі індивідуального навчання;

розширення можливостей для розкриття здібностей здобувачів вищої освіти, розвитку їх творчого мислення; підвищення ефективності роботи викладача.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти

Шкала оцінювання: національна та ECTS Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку

90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Схема поточного контролю знань

№ модулю	Кількість годин		Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	8	8	Контрольна робота	1	8	16	8	16
			Індивідуальне завдання	1	15	25	15	25
			Задача модулю (опитування, тестування)	2	17	27	17	27
			<i>Разом</i>				40	68
2	6	6	Контрольна робота	1	4	8	4	8
			Індивідуальне завдання	4	8	4	8	16
			Задача модулю (опитування, тестування)	2	4	4	8	8
			<i>Разом</i>				20	32
Всього по навчальній дисципліні							60	100

Для стимулювання наукової роботи здобувачів вищої освіти результати їх самостійної творчої наукової діяльності оцінюються таким чином:

- участь у науковому заході (конференція, семінар, симпозіум, круглий стіл і т.д.) як слухач – 5 балів;
- участь у науковому заході (конференція, семінар, симпозіум, круглий стіл і т.д.) як доповідач – 10 балів;

- опублікування тез доповіді на науковому заході (з наданням копії збірки) – 5 балів;
- опублікування наукової статті в збірках наукових праць – 15 балів;
- опублікування наукової статті у фахових виданнях України – 20 балів;
- опублікування наукової статті у міжнародних виданнях – 25 балів;
- підготовка наукової роботи до участі у науковому конкурсі – 25 балів.
- інші види робіт з наданням звітності щодо виконання – кількість балів погоджується із завідуючою кафедрою.

Здобувачі вищої освіти, що набрали менше 60 балів до сесії не допускаються. До складання іспиту такі здобувачі вищої освіти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів.

7. Рекомендована література.

7.1. Базова

1. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.
2. Гавриленко І. М. Соціальний розвиток : навч. посібн. / І.М. Гавриленко, П. В. Мельник, М. П. Недюха. – К. : 2001. – 484 с.
3. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навчальний посібник] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198 с.
4. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навчальний посібник / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.
5. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навчальний посібник / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.
6. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О.О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.
7. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком : навч. посібн. / Д. М. Стеченко. – К. : Вища школа, 2000. – 223 с.
8. Социальная политика региона: теория и практика : учебное пособие / под ред. И. С. Скворцова. – М. : КНОРУС, 2010. – 270 с.
9. Соціальна економіка: Навч. посіб. / Кол. авт. О.О.Беляєв, М.І.Диба, В.І.Кириленко, О.М.Комяков, О.В.Сінельник. - К.: КНЕУ, 2005.
10. Соціальна, поведінкова, адаптивна економіка: теорія та практика. Монографія. / Кол. авт.: О.І. Павлов, Т.А. Кулаковська, В.А. Самофатова [та ін.]; за ред. О.І. Павлова. – Одеса: Астропринт, 2016. – 172с.
11. Соціальна політика : навчальний посібник / С. Ю. Гончарова, І. П. Отенко. – Х. : Вид. ХДЕУ, 2003. – 200 с.

12. Шевчук П. Соціальна політика : навчальний посібник / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

7.2. Допоміжна

11. Гриненко А. М. Соціальна політика : навч.-метод. посібн. для самот. вивч. дисципліни / А. М. Гриненко. – К. : КНЕУ, 2003. – 309 с.

12. Данилишин Б. Соціальна безпека – підґрунтя сталого розвитку / Б. Данилишин, В. Куценко // Вісник НАН України. – 2010. – № 1. – С. 20–28.

13. Денисова И. П. Социальная политика : учебник / И. П. Денисова, Л. Р. Клиновенко. – М. : Феникс, 2009. – 352 с.

14. Діагностика соціального розвитку регіону : наук. розробка / авт. кол. : З. Б. Балабаєва, С. В. Овчаренко, І. Л. Росколотько та ін. – К. : НАДУ, 2010. – 40 с.

15. Завіновська Г. Т. Економіка праці : навч. посібн. / Г. Т. Завіновська. – К. : КНЕУ, 2003. – 300 с.

16. Зінченко С. М. Управління соціальним розвитком як особливий вид управлінської діяльності / С. М. Зінченко // Вісник НАДУ. – 2005. – № 3. – С. 156–161.

17. Зотова О. Ю. Основы безопасности личности и общества / О. Ю. Зотова, Ю. П. Зинченко. – М. : Издательство Академии повышения квалификации и переподготовки работников образования, 2010. – 290 с.

18. Колот А. М. Соціально-трудо́ві відносини: теорія та практика регулювання : монографія / А. М. Колот. – К. : КНЕУ, 2003. – 232 с.

19. Мельниченко О. А. Підвищення рівня та якості життя населення: механізм державного регулювання : монографія / О. А. Мельниченко. – Х. : Вид. ХарРІ НАДУ Магістр, 2008. – 232 с.

20. Москаленко Н. О. Економіка праці в організації : навчальний посібник / Н. О. Москаленко, І. П. Отенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2006. – 228 с.

21. Пархоменко В. П. Соціальні послуги як об'єкт управління органів місцевого самоврядування / О. О. Казанська, В. П. Пархоменко // Держава та регіони. – 2008. – № 1. – С. 85–88.

22. Семигіна Т. В. Порівняльна соціальна політика : [навч. посібн.] / Т. В. Семигіна ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К. : МАУП, 2005. – 276 с.

23. Соціальний захист населення України : навч. посібн. / авт. кол. : І. Ф. Гнибіденко, М. В. Кравченко, О. М. Коваль та ін. ; за заг. ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. – К. : Вид. НАДУ, 2010. – 212 с.

24. Фаренік С. А. Управління соціальними процесами : побудова та реалізація соціальних моделей : монографія / С. А. Фаренік. – К. : Вид. УАДУ, 2003. – 368 с.

25. Шевчук П. І. Соціальна політика / П. І. Шевчук : навч. посібн. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

26. Ягодка А. Г. Соціальна інфраструктура і політика : навч.-метод. посібн. для самот. вивч. дисципліни / А. Г. Ягодка. – К. : КНЕУ, 2002. – 232 с.

7.3. Інформаційні джерела

27. Нормативно-правова база Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://www.msp.gov.ua/timeline/Normativnopravovi-akti.html>

28. Соціальне страхування та соціальне партнерство [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://www.msp.gov.ua/timeline/?t=6&from=&till=&g=184&cat=0&dn=#tagpanel>

29. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>

30. Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року” [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/elektronni-konsultatsiyi-z-gromadskisty/proekt-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-period-do-2027-roku/>

31. Міністерство соціальної політики України [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://www.msp.gov.ua/>

32. Міністерство розвитку громад та територій України [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://www.minregion.gov.ua/>

33. Представництво ООН в Україні [Електронний ресурс] — Режим доступа : <http://un.org.ua/ua/>

34. Постійне представництво України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях в Женеві [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://geneva.mfa.gov.ua/posolstvo>

35. Дитячий фонд ООН (UNICEF Ukraine) [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://www.unicef.org/ukraine/>

36. Постійне представництво України при ЮНЕСКО [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://ru.unesco.org/>

37. Всесвітня організація охорони здоров'я [Електронний ресурс] — Режим доступа : <https://www.who.int>

Розробник:
канд. екон. наук, доцент

І.О. Мельник